

Popis SK:

Výstava "dizajnér – kritik – editor – komentátor" bola organizovaná pri príležitosti 15. výročia založenia Katedry vizuálnej komunikácie na Vysokej školeýtvarných umení v Bratislave. Keďže sa organizátori výstavy rozhodli predstaviť katedru ako kritickú platformu, oslovili s kurátorskou, koncepčnou, obsahovou aj vizuálnou realizáciou mňa – doktorandku tejto katedry, pretože sa téme kritickej praxe a kritického prístupu venujem už niekoľko rokov.

Tak som sa ocitla ako grafický dizajnér v úlohe kurátora, ale aj kurátor, ktorý je zároveň grafickým dizajnérom. Mojim cieľom bolo predstaviť katedru ako kritickú platformu a grafický dizajn a grafického dizajnéra - študenta, pedagóga či návštevníka výstavy - v úlohe kritika, editora a komentátora.

Rozhodla som sa predstaviť katedru ako komunitu grafických dizajnérov, ktorí vnímajú neustále premeny profesie a chcú kriticky reagovať na ňu samu, a aj na aktuálne témy či vlastnú tvorbu. Grafický dizajnér totiž prechádza kritickým prehodnocovaním počas celej svojej tvorby - pri vizualizovaní akejkoľvek informácie, správy či témy. Uplatňuje kritický prístup v procese tvorby už pri prvom kontakte s klientom, či samotným zadáním. Kriticky pristupuje aj k samotnému obsahu, ktorý má komunikovať – zhodnocuje, či je daný obsah v súlade s jeho vnútorným presvedčením, a hľadá mu správnu formu jeho vizuálnej prezentácie. Kritický prístup však môže dizajnér použiť aj ako metódu pri reflektovaní aktuálneho diania v spoločnosti, kedy sa v pozícii občana či aktivistu vizuálne vyjadruje k aktuálnym spoločenským témam ako autor nie len formy ale aj obsahu.

Prehodnocovanie, reflektovanie, komentovanie či kritické posudzovanie klienta, zadania, našej vlastnej profesie, spoločenskej role, či nášho osobného presvedčenia, boli preto kľúčovými východiskami pri koncipovaní tejto výstavy. Výstavou som chcela klásť dôraz aj na diskusné fórum – kladie otázok, pomáhať hľadať odpovede a ponúkať verejnú konfrontáciu.

Výstava obsahovala tri koncepčné celky a v každom z nich boli participanti výstavy postavení do rolí editorov, kritikov a komentátorov. V 1. celku študenti katedry priamo participovali na výbere a komentovaní konkrétnych projektov bývalých i súčasných pedagógov a študentov katedry. Študenti tieto projekty analyzovali a kriticky hodnotili počas predmetu "Kritika – kritická prax v grafickom dizajne" pod mojim vedením. Tieto inštalácie obsahovali samotné reflektované dielo, textovú kritickú reflexiu inštalovanú na stene galérie a vizuálnu kritickú reflexiu viditeľnú v obohatenej realite. Výber projektov študenti konzultovali v tíme pod mojim vedením, prihliadalo sa najmä na kritický potenciál projektov a kritický prístup autorov pri ich realizácii.

2. celok obsahoval aktuálne študentské projekty s kritickým potenciálom, ktoré boli vytvorené počas výučby na katedre od septembra 2014. Jedným z nich bola napr. inštalácia "Konštrukcie", ktorá bola výberom autorských letteringov na heslá súvisiace s aktuálnymi spoločenskými témami, ktoré vznikli na predmete "Písmo a typografia", pod vedením Michala Tornyai. Druhým vystaveným projektom tohoto celku bola inštalácia šiestich panelov "Presvedč ma o svojej pravde" študentov 3. a 4. ročníka, ktoré vznikli v ateliéri Evy Péc Brezinovej a asistenta Juraja Blaška a ktoré reagovali na problémy súčasného sociálno-politického diania. Tretím bola séria úvah študentov 4. ročníka o Katedre vizuálnej komunikácie, ktorá predstavovala texty vytvorené špeciálne pre túto výstavu na predmete "Interpretácia v grafickom dizajne", pod vedením Mgr. art. Marcela Benčíka, ArtD.

V 3. celku sa predstavili dve inštalácie, ktoré som vytvorila v spolupráci s MediaLabom na tejto katedre. Prvá s názvom "286 názorov" predstavila vizualizáciu odpovedí niekoľkých bývalých a súčasných pedagógov Katedry vizuálnej komunikácie. Boli to odpovede na moje otázky súvisiace s kritickým prístupom, kritickou praxou v grafickom dizajne, či víziami o smerovaní katedry. Tieto otázky a odpovede bolo možné jednoducho prezerat' a porovnávat' pomocou technológie Leap Motion. Druhú inštaláciu "Okomentuj a skritizuj" som skoncipovala za účelom aktívnej participácie samotných návštevníkov výstavy. Pomocou nej bolo možné špeciálne zostrojenou klávesnicou komentovať výstavu alebo konkrétny vystavený projekt.

Vizuálna stránka výstavy bola samostatnou kapitolou pri príprave tejto výstavy. Keďže východiskom výstavy bol kritický prístup, rozhodla som sa použiť na jej prezentáciu na verejnosti výskum a časť jej obsahu. Texty, názory a myšlienky členov katedry boli pri tejto výstave kľúčové, a preto som ich zvolila aj ako nosný prvok vizuálnej komunikácie tejto výstavy. Na propagačných materiáloch výstavy (plagáty, banery, pozvánka, sprievodná brožúra) som použila výroky súčasných aj bývalých pedagógov katedry, ktoré boli použité v inštalácii "286 názorov". Na ich vizualizáciu som použila písma, ktoré boli na tejto katedre vytvorené počas týchto 15 rokov jej existencie.

Priestorové riešenie výstavy som sa snažila spraviť netradične. Napríklad - prvý celok výstavy bol inštalovný inak, než je obvyklé, čím som chcela návštevníkov prekvapiť a ukázať im aj iné využitie závesného systému. Na stenách neboli dizajnérske diela ale kritické textové reflexie študentov. Tieto diela, jednotne vytlačené na plagátoch A1, viseli v priestore zavesené na rampe systému osvetlenia. Na zemi boli "pohodené" plagáty so

spomenutými výrokmi vyrezané zo samolepiacej fólie a nalepené na podlahu. Boli to umývateľné plagáty a návštevníci po nich mohli chodiť.

Aj samotným dizajnom výstavy som sa snažila poukázať na kritické prehodnocovanie, využiť iný potenciál priestoru a médií, využiť obsah výstavy aj na jej samotnú vizuálnu propagáciu.

Popis EN:

The exhibition "designer - critic - editor - commentator" was organised to emphasise the 15th anniversary of the Department of Visual Communication at the Academy of Fine Arts in Bratislava. The exhibition organisers decided to introduce the department as a critical platform, therefore they involved me with the curatorial, conceptual, content and visual implementation. As a student of ArtD at this department, critical practice and critical approach are the fields of my research for several years.

So I found myself as a graphic designer in the role of curator, but also the curator, who is also a graphic designer. My goal was to introduce the department as a critical platform and graphic design and graphic designers - students, teachers and visitors - in the role of critics, editors and commentators.

I decided to present our department as a community of graphic designers who see the permanent reshaping of the profession and want to critically reflect to it, reflect to current social issues or own design creation. Graphic designers are undergoing a critical reflection throughout their work all the time - while visualising information, messages or topics. They need to be critical also during the first contact with a client, and the brief. They need to have critical approach also to the content of communication - they evaluate whether the content is in accordance with their personal conviction, and they are searching for the right visual presentation. However, designers can use critical approach also as a method of reflection of current social issues, in this case, they are in the position of the citizen activists. They visually reflect the current social topics not only as authors of the visual form but also the content itself.

Reassessment, reflecting, commenting and critical assessment of client assignments, our own profession, social roles, or our beliefs, were therefore crucial starting point in designing this exhibition. I wanted to emphasise on discussion forum - to raise questions, find answers and offer a public confrontation.

The exhibition contains 3 conceptual parts. In each of them, participants of the exhibition were placed in the role of editors, critics and commentators. In the first part of the exhibition students directly participated in selecting and commenting on specific projects of former and current teachers and students of the department. Students picked, analysed and critically evaluated these projects during my course "Critic - critical practice in graphic design". They picked the project itself, created critical text reflection and created visual reflection for augmented reality. Students consulted the selection of projects under my leadership, while in particular the critical potential of projects and critical approach of authors in their implementation was taken into account.

Second part of exhibition included the current student projects, that were created at the department since September 2014. One of them was for example installation named "Constructions" - a selection of original student letterings on several keywords from some social issues. They were created during the course "Typography", led by Michal Tornyai. Another exhibited project from this part was an installation of six panels named "Convince me with your truth" made by students of 3rd and 4th year during the studio of Eva Pěč Březinová and assistant Juraj Blaško. These panels were responding to the problems of the current socio-political events. Other student projects were series of text reflections of the 4th year students, created especially for this exhibition during the course "Interpretation in Graphic Design", led by Mgr. art. Marcel Benčík, ArtD.

The third part of exhibition presented two installations that I created in collaboration with MediaLab from our department. One was named "286 views" and it was a interactive presentation of answers from several former and current teachers of the department. These were the answers to my questions related to the critical experience in graphic design in general, their own experience, or their expectations on the development of our department in the future. These questions and answers were presented using technology "leap motion". Second installation "Comment and give critic!" was designed to activate visitors to participate in commenting of the exhibition. For this purpose they could use specially designed touch keyboard and print their comments with desktop printer and install them on the wall of the exhibition space.

The visual aspect of the exhibition was a separate chapter in the preparation of this exhibition. Because the starting point of the exhibition was a critical approach, I decided to use research and content of the exhibition itself also for promotion purposes. Texts, opinions and ideas of members of the department were important for this exhibition, therefore I chose them as a dominant visual element. I used answers, statements and ideas of current and former teachers of the department, used also in the leap motion

installation "286 views", for exhibition promotional materials (posters, banners, invitations, booklet). I used fonts that were created at the department during these 15 years of its existence.

I tried to make the interior conception of the exhibition unconventional. For example - first part of this exhibition was installed differently than usually, I wanted to surprise visitors and show them other uses of the suspension system. Critical textual reflections of students were installed on the walls instead of design artworks. These were printed on A1 posters, and were hanging from the ramp of the lighting system. On the floor there were installed posters with the statements cut from self-adhesive foil and stuck on the floor of the exhibition space. They were washable, so visitors could walk on them.

With the design of the exhibition, I also tried to point out the importance of the critical approach. Therefore I tried to show other potential of the exhibition space and media and to use the content of the exhibition also for its visual promotion.